

LEGE
privind calitatea în construcții
nr. 721-XIII din 02.02.96

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.25/259 din 25.04.1996

* * *

Notă: În cuprinsul legii, termenul "expert tehnic atestat" se înlocuiește cu termenul "expert tehnic în construcții", termenul "specialist verificador de proiecte atestat" se înlocuiește cu termenul "verificador de proiecte" conform Legii nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008

Notă: În textul legii, cuvintele "Departamentul Arhitecturii și Construcțiilor" se substituie prin cuvintele "Organul național de dirijare în construcții" conform Legii nr.962-XIV din 27.04.2000

Parlamentul adoptă prezenta lege.

Prezenta lege stabilește baza juridică, tehnico-economică și organizatorică de activitate a persoanelor fizice și juridice în domeniul construcțiilor, obligațiile și răspunderea lor privind calitatea în construcții.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Art.1. - Noțiuni principale utilizate în prezenta lege:

exigență (cerință) - expresie a necesităților (trebuințelor), sub forma unui ansamblu de specificații anumite, cuantificate sau descriptive, pentru a defini caracteristicile (de calitate) ale unei entități, destinate să permită realizarea și evaluarea acesteia;

exigență esențială – exigență obligatorie care trebuie satisfăcută de o construcție (lucrare), pentru a fi conformă cu prevederile art.6 din prezenta lege;

document normativ - document (standard, specificație tehnică, cod de bună practică, reglementare) care specifică reguli, linii directoare sau caracteristici pentru activități sau rezultatele acestora;

sistemul calității - sistem care determină și traduce în fapt politica și strategia calității, destinate să prevină noncalitatea, să asigure realizarea, atestarea și garantarea calității cerute, în condiții raționale de cost și termen;

conducerea calității - aspectul funcției generale de conducere care determină și implementează politica în domeniul calității;

asigurarea calității - ansamblul acțiunilor planificate și sistematice, necesare pentru a da încrederea corespunzătoare că un produs sau serviciu va satisface condițiile de calitate specificate;

certificarea produselor folosite în construcții - procedura de atestare prin care o terță parte confirmă în scris că produsele prezintă caracteristici de calitate controlate și conforme cu prevederile sau exigențele documentelor normative;

agrement tehnic - document care atestă aptitudinea de utilizare a noilor produse, procedee și echipamente în construcție, pentru care nu sînt elaborate documente normative naționale;

acreditarea laboratoarelor de analize și încercări în construcții - recunoașterea oficială că un laborator de analize și încercări în construcții este competent să execute analize și încercări în acest domeniu;

activitate metrologică - activitate care are ca obiectiv fundamental asigurarea uniformității și corectitudinii măsurărilor, acestea realizîndu-se printr-un sistem de structuri tehnice, științifice și administrative care funcționează conform unor documente normative;

cartea tehnică a construcției - ansamblul documentelor tehnice referitoare la proiectarea, execuția, recepția, exploatarea și urmărirea comportării în exploatare a construcției, cuprinzînd toate datele necesare pentru identificarea și determinarea stării tehnice (fizice) a construcției respective și a evoluției acesteia în timp;

categorie de importanță a unei construcții - grupare de factori și criterii care permit considerarea acelei construcții, de către participanți la procesul de realizare și la întregul ciclu de existență a acestei construcții, în funcție de caracteristicile și relațiile sale cu mediul uman, socioeconomic și natural;

durată de existență (viață) a construcției - durata de timp după care construcția a încetat definitiv să-și îndeplinească funcția ce i-a fost dată;

proprietar - denumirea investitorului după încheierea procesului-verbal de recepție de la terminarea lucrărilor;

utilizator - beneficiarul unui contract de închiriere, locație de gestiune sau concesiune încheiat cu proprietarul construcției.

[Art.1 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Art.2. - (1) Prevederile prezentei legi se aplică construcțiilor de orice categorie și instalațiilor aferente acestora, indiferent de tipul de proprietate sau destinație, denumite în continuare construcții, precum și lucrărilor de modernizare, modificare, transformare, consolidare și de reparații ale acestora.

(2) Sînt exceptate de la prevederile prezentei legi clădirile de locuit cu un nivel, pentru una sau două familii, și anexele gospodărești ale acestora situate în localitățile rurale, precum și construcțiile provizorii cu suprafețe mai mici de 150 mp.

(3) Controlul calității construcțiilor indicate la alin (2) intră în funcția organelor administrației publice locale.

Art.3. - (1) Calitatea construcțiilor constituie rezultanta caracteristicilor de comportare a acestora în exploatare, în scopul satisfacerii, pe întreaga durată de existență, a exigențelor utilizatorilor și colectivităților.

(2) Exigențele privind calitatea instalațiilor și echipamentelor tehnologice de producție se stabilesc și se realizează pe bază de reglementări specifice fiecărui domeniu de activitate.

Art.4. - Prin prezenta lege se instituie sistemul calității în construcții, care va conduce la realizarea și exploatarea construcțiilor de calitate corespunzătoare, în scopul protejării vieții oamenilor, a bunurilor acestora, a societății și a mediului înconjurător.

Art.5. - (1) Sistemul calității în construcții se aplică în mod diferențiat, în funcție de categoriile de importanță ale construcțiilor, conform regulamentelor și procedurilor de aplicare a fiecărei componente a sistemului.

(2) Clasificarea în categorii de importanță se face în funcție de complexitate, destinație, mod de utilizare, grad de risc sub aspectul siguranței, grad de protecție a mediului, precum și după considerente economice.

Art.6. - Pentru obținerea unor construcții de calitate corespunzătoare sînt obligatorii realizarea și menținerea pe întreaga durată de existență a construcțiilor a următoarelor exigențe esențiale:

A - rezistență și stabilitate;

B - siguranță în exploatare;

C - siguranță la foc;

D - igienă, sănătatea oamenilor, refacerea și protecția mediului înconjurător;

E - izolație termică, hidrofugă și economie de energie;

F - protecție împotriva zgomotului.

Art.7. - (1) Obligațiile privind realizarea și menținerea pe întreaga durată de existență a construcțiilor, a exigențelor esențiale prevăzute la art. 6 revin factorilor implicați în conceperea, proiectarea execuția și exploatarea construcțiilor, precum și în postutilizarea lor, potrivit responsabilităților fiecăruia, indiferent de tipul de proprietate a investitorului.

(2) Acești factori sînt investitorii, cercetătorii, proiectanții, verificatorii de proiecte, fabricanții și furnizorii de produse pentru construcții, executanții, proprietarii, utilizatorii, responsabilii tehnici, experții tehnici, diriginții de șantier, personalul de specialitate din laboratoarele de încercări în construcții, specialiștii serviciului de control intern al calității al agenților economici cu activități în construcții, personalul ingineresc al serviciului de gestionare a fondului existent persoane fizice sau juridice, precum și autoritățile administrației publice locale și asociațiile profesionale de profil.

(3) Sînt în drept să exercite activități de proiectare a construcțiilor, dirijare și verificare a lucrărilor de construcții, încercări de laborator, controlul intern al calității și gestionarea fondului construit specialiștii

atestați ca persoane fizice și licențiați în nume propriu sau ca angajați ai agenților economici care dețin licență pentru aceste activități.

(4) Atestarea persoanelor indicate la alin.(3) se efectuează o dată în 5 ani de către comisia de atestare constituită de către Organul național de dirijare în construcții.

(5) Perfecționarea pregătirii profesionale este obligatorie și se realizează cel puțin o dată în 5 ani, prin stagii și programe specializate, coordonate cu Organul național de dirijare în construcții, în instituțiile de învățământ, licențiate pentru aceste activități în modul stabilit.

(6) Comisia de atestare are dreptul să sisteze valabilitatea sau să anuleze certificatele de atestare tehnico-profesională ale specialiștilor care au încălcat legislația în vigoare, au comis abateri de la soluțiile de proiect și de la normele în construcții, care au condus la diminuarea exigențelor esențiale, prevăzute de prezenta lege.

(7) Drept bază pentru sistarea valabilității certificatelor de atestare servește solicitarea Inspecției de Stat în Construcții și a Serviciului de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor, cu anexarea materialelor controlului.

[Art.7 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

[Art.7 completat prin Legea nr.962-XIV din 27.04.2000]

Art.8. - (1) În contractele ce se încheie ori, după caz, în dispozițiile sau autorizațiile ce se emit, factorii prevăzuți la art. 7 alin. (2) sînt obligați să înscrie clauzele referitoare la nivelul de calitate al construcțiilor, corespunzătoare exigențelor esențiale, precum și garanțiile materiale și alte prevederi care să conducă la realizarea acestor clauze.

(2) În contracte nu se pot înscrie niveluri și cerințe, referitoare la calitate, inferioare reglementărilor în vigoare, cu privire la exigențele esențiale prevăzute la art.6.

Capitolul II **SISTEMUL CALITĂȚII ÎN CONSTRUCȚII**

Art.9. - Sistemul calității în construcții reprezintă ansamblul de structuri organizatorice, răspunderi, regulamente, proceduri și mijloace, care concurează la realizarea calității construcțiilor în toate etapele de concepere, proiectare, realizare, exploatare și postutilizare a acestora și este compus din:

- a) documentele normative în construcții;
- b) certificarea produselor folosite în construcții;
- c) agrementele tehnice pentru produse, procedee și echipamente noi în construcții;
- d) verificarea și expertizarea proiectelor și construcțiilor;
- e) licențierea societăților comerciale;
- f) atestarea specialiștilor cu activitate în construcții;
- g) conducerea și asigurarea calității în construcții;
- h) autorizarea și acreditarea laboratoarelor de analize și încercări în construcții;
- i) asigurarea activității metrologice în construcții;
- j) recepția construcțiilor;
- k) urmărirea comportării în exploatare și intervențiile în timp la construcții;
- l) postutilizarea construcțiilor;
- m) controlul de stat al calității în construcții.

[Art.9 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

[Art.9 modificat prin Legea nr.333-XV din 24.07.03, în vigoare 19.09.03]

Art.10. - Documentele normative în construcții, elaborate de Organul național de dirijare în construcții, au ca obiect concepția, calculul, proiectarea, execuția și exploatarea construcțiilor. Prin documentele normative se stabilesc, în principal, condițiile minime de calitate cerute construcțiilor, produselor și procedeelor utilizate în construcții, precum și modul de determinare și verificare a acestora.

Art.11. - (1) Produsele destinate lucrărilor de construcții pot fi livrate și utilizate, dacă au astfel de caracteristici, încît să asigure nivelul de calitate corespunzător exigențelor esențiale prevăzute la art. 6.

(2) Certificarea produselor folosite în construcții se efectuează prin grija producătorului sau a furnizorului, în conformitate cu metodologia și cu procedurile stabilite conform legislației.

(3) La lucrările de construcții care trebuie să asigure nivelul de calitate corespunzător exigențelor esențiale se interzice folosirea produselor fără certificarea acestora.

Art.12. - (1) La lucrările de construcții care trebuie să asigure nivelul de calitate conform exigențelor esențiale se vor folosi produse, procedee și echipamente tradiționale, precum și altele noi pentru care există agremente tehnice corespunzătoare.

(2) Agrementele tehnice pentru produse, procedee și echipamente noi în construcții stabilesc, în condițiile prezentei legi, aptitudinea de utilizare, condițiile de fabricație, transport, depozitare, de punere în operă și de întreținere a acestora.

Art.13. - (1) Lucrările de construcții, precum și de modernizare, modificare, transformare, consolidare și de reparații se execută numai pe bază de proiect elaborat de către persoane fizice sau juridice licențiate în acest domeniu și verificat de Serviciul de stat pentru verificarea și expertizarea proiectelor și construcțiilor. Elaborarea proiectelor se efectuează în modul stabilit cu respectarea documentelor normative în vigoare, regimului arhitectural-urbanistic și regimului tehnic, indicate în certificatul de urbanism eliberat de autoritatea administrației publice locale.

(2) Verificarea și expertizarea proiectelor și construcțiilor în ceea ce privește respectarea documentelor normative referitoare la exigențele esențiale se efectuează de către Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor.

(3) Se interzice aplicarea proiectelor și detaliilor de execuție neverificate în condițiile alin. (2).

(4) Verificarea calității execuției construcțiilor este obligatorie și se efectuează de către investitori prin responsabili tehnici atestați sau agenți economici de consultanță specializați.

[Art.13 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

[Art.13 completat prin Legea nr.509-XIV din 15.07.99]

Art.14. - Activitatea de proiectare pentru toate categoriile de construcții, pentru urbanism și/sau inginerie, reconstrucții, restaurări și de construcții de clădiri și/sau de construcții inginerești și de rețele tehnico-edilitare, reconstrucțiile, consolidările, restaurările se efectuează de către persoane fizice sau juridice licențiate în domeniul respectiv.

[Art.14 în redacția Legii nr.333-XV din 24.07.03, în vigoare 19.09.03]

Art.15. - (1) Conducerea și asigurarea calității în construcții constituie obligația tuturor factorilor care participă la conceperea, proiectarea, execuția și exploatarea construcțiilor și implică o strategie adecvată și măsuri specifice pentru garantarea calității acestora.

(2) Agenții economici care execută lucrări de proiectare și construcții sau produc materiale și articole pentru construcții asigură nivelul de calitate corespunzător exigențelor esențiale, dispunând de o bază normativă și de producție, de un sistem propriu de dirijare și asigurare a calității, precum și de specialiști atestați în proiectare și executare a construcțiilor.

(3) Agenții economici cu activități în domeniul construcțiilor obțin licențele respective în conformitate cu legea. Pentru obținerea licenței, agenții economici trebuie să dispună de baza de producție corespunzătoare genului de activitate practicat și de un sistem intern de dirijare și asigurare a calității, conform actelor tehnico-normative și regulilor în construcții.

[Art.15 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Art.16. - Autorizarea și acreditarea laboratoarelor de analize și încercări în construcții se fac în conformitate cu prevederile stabilite prin lege.

[Art.16 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Art.17. - Asigurarea activității metrologice în construcții se realizează conform prevederilor legislației privind etalonarea, verificarea și menținerea în stare de funcționare a mijloacelor de măsurare și control utilizate în acest domeniu.

Art.18. - (1) Recepția construcțiilor este obligatorie și constituie certificarea realizării acestora pe baza examinării lor nemijlocite, în conformitate cu documentația de proiect și execuție și cu alte documente cuprinse în cartea tehnică a construcției.

(2) Cartea tehnică a construcției se întocmește prin grija investitorului și se predă proprietarului construcției, care are obligația să o păstreze și să o completeze la zi. Prevederile din cartea tehnică a construcției referitoare la exploatare sînt obligatorii pentru proprietar și utilizator.

(3) Recepția construcțiilor se face de către investitor în prezența proiectantului și a executantului și (sau) reprezentanților de specialitate desemnați de aceștia în conformitate cu legislația.

Art.19. - (1) Urmărirea comportării în exploatare a construcțiilor se face pe toată durata de existență a acestora și cuprinde ansamblul de activități privind examinarea directă sau investigarea cu mijloace de observare și măsurare specifice, în scopul menținerii exigențelor esențiale.

(2) Intervențiile la construcțiile existente se referă la lucrări de reconstruire, consolidare, transformare, extindere, desființare parțială, precum și la lucrări de reparații care se fac numai pe baza unui proiect special, elaborat în modul stabilit și avizat de proiectantul inițial al construcției, sau a unei expertize tehnice întocmite de un expert tehnic în construcții și se consemnează obligatoriu în cartea tehnică a construcției.

Art.20. - Postutilizarea construcțiilor cuprinde activitățile de dezafectare, demontare și demolare a construcțiilor, de recondiționare și de refolosire a elementelor și produselor recuperabile, precum și de reciclare a deșeurilor nefolosibile, cu asigurarea protecției mediului înconjurător potrivit legii.

Art.21. - (1) Controlul de stat al calității în construcții cuprinde inspecții la factorii implicați în proiectarea, execuția, exploatarea și postutilizarea construcțiilor, producerea materialelor și articolelor pentru construcții, privind existența și respectarea sistemului calității.

(2) Controlul de stat al calității în construcții se exercită de către Inspecția de Stat în Construcții.

(3) Fără înregistrarea autorizației de construire la Inspecția de Stat în Construcții, se interzice executarea de lucrări la construcțiile menționate la art. 2 alin.(1). Această prevedere nu se aplică lucrărilor la construcțiile menționate la art.2 alin.(2).

[Art.21 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

[Art.21 completat prin Legea nr.962-XIV din 27.04.2000]

Capitolul III OBLIGAȚII ȘI RĂSPUNDERI

Secțiunea 1 Obligațiile investitorilor

Art.22. - (1) Investitorii sînt persoane fizice sau juridice care finanțează și realizează investiții sau intervenții la construcțiile existente în sensul legii și răspund de îndeplinirea următoarelor obligații principale referitoare la calitatea construcțiilor:

a) stabilirea nivelului calitativ ce trebuie realizat prin proiectare și execuție pe baza documentelor normative, precum și a studiilor și cercetărilor efectuate;

b) obținerea certificatului de urbanism, autorizației de construire și avizelor prevăzute de lege;

c) prezentarea proiectelor pentru verificare de către Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor și înlăturarea neregulilor depistate în urma verificării;

d) asigurarea verificării execuției corecte a lucrărilor de construcții prin responsabili tehnici atestați sau agenți economici de consultanță specializați și autorii proiectelor, pe tot parcursul lucrărilor;

e) acționarea în vederea soluționării neconformităților, a defectelor apărute pe parcursul execuției lucrărilor, precum și a deficiențelor proiectelor;

f) asigurarea recepției lucrărilor de construcții la terminarea lucrărilor și (sau) la expirarea perioadei de garanție;

g) întocmirea cărții tehnice a construcției și predarea acesteia către proprietar;

h) asigurarea expertizării construcțiilor de către experți tehnici atestați în cazurile în care la aceste construcții se execută lucrările prevăzute la art. 19 alin. (2).

(2) În cazul în care investitorul își delegă atribuțiile altui agent economic, asupra acestuia se extind prevederile prezentei legi.

[Art.22 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

[Art.22 modificat prin Legea nr.509-XIV din 15.07.99]

Secțiunea 2 Obligațiile proiectanților

Art.23. - Proiectanții de construcții sînt persoane fizice sau juridice licențiate în acest domeniu și răspund de îndeplinirea următoarelor obligații principale referitoare la calitatea construcțiilor:

- a) efectuarea lucrărilor de proiectare numai pe baza autorizației obținute pentru fiecare obiect separat;
- b) precizarea, prin proiect, a categoriei de importanță a construcției;
- c) asigurarea, prin proiecte și detalii de execuție, a nivelului de calitate corespunzător exigențelor esențiale, cu respectarea documentelor normative și a clauzelor contractuale;
- d) soluționarea neconformităților și neconcordanțelor semnalate de Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor;
- e) elaborarea caietelor de sarcini, instrucțiunilor tehnice privind execuția lucrărilor, exploatarea, întreținerea și reparațiile, precum și, după caz, a proiectelor de urmărire specială privind comportarea în exploatare a construcțiilor. Documentația privind postutilizarea construcțiilor se elaborează numai la solicitarea proprietarului;
- f) stabilirea, în proiect, a fazelor determinante de execuție a lucrărilor, exercitarea supravegherii de autor asupra lucrărilor pe tot parcursul construcției;
- g) stabilirea modului de tratare a neconformităților și defectelor apărute în execuție, din vina proiectantului, precum și urmărirea aplicării pe șantier a soluțiilor adoptate;
- h) participarea la întocmirea cărții tehnice a construcției și la recepția lucrărilor executate.

[Art.23 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

[Art.23 modificat prin Legea nr.333-XV din 24.07.03, în vigoare 19.09.03]

Secțiunea 3 **Obligațiile executanților**

Art.24. - Executanții lucrărilor de construcții sînt persoane fizice sau juridice licențiate în acest domeniu și răspund de îndeplinirea următoarelor obligații principale referitoare la calitatea construcțiilor:

- a) executarea lucrărilor de construcții numai pe baza autorizației obținute pentru fiecare obiect separat;
- b) sesizarea investitorilor asupra neconformităților și neconcordanțelor constatate în proiecte, în vederea soluționării;
- c) începerea execuției lucrărilor numai la construcții autorizate în condițiile legii și numai pe baza și în conformitate cu proiecte verificate de verificatori de proiecte;
- d) asigurarea nivelului de calitate corespunzător exigențelor esențiale printr-un sistem propriu de calitate conceput și realizat prin personal propriu, cu diriginți de șantier atestați;
- e) convocarea factorilor care trebuie să participe la verificarea și recepția lucrărilor ajunse în faze determinante ale execuției și asigurarea condițiilor necesare efectuării acestora, în scopul obținerii acordului de continuare a lucrărilor;
- f) soluționarea neconformităților, defectelor și neconcordanțelor apărute în fazele de execuție, numai pe baza soluțiilor stabilite de proiectant cu acordul investitorului;
- g) utilizarea în execuția lucrărilor numai a produselor și procedeele prevăzute în proiect, certificate sau pentru care există acorduri tehnice, care conduc la realizarea exigențelor esențiale, precum și gestionarea probelor-martor; înlocuirea produselor și procedeele prevăzute în proiect cu altele care îndeplinesc condițiile precizate numai pe baza soluțiilor stabilite de proiectanți cu acordul investitorului;
- h) respectarea proiectelor și detaliilor de execuție pentru realizarea nivelului de calitate corespunzător exigențelor esențiale;
- i) sesizarea în termen de 24 de ore a Inspecției de Stat în Construcții în cazul producerii unor accidente tehnice în timpul execuției lucrărilor;
- j) supunerea la recepție numai a construcțiilor care corespund cerințelor de calitate și pentru care au predat investitorului documentele necesare întocmirii cărții tehnice a construcției;
- k) aducerea la îndeplinire, la termenele stabilite, a măsurilor dispuse prin actele de control sau prin documentele de recepție a lucrărilor de construcții;
- l) remedierea pe proprie cheltuială a defectelor calitative apărute din vina lor atît în perioada de execuție, cît și în perioada de garanție stabilită conform legislației;
- m) readucerea terenurilor ocupate temporar la starea lor inițială, la terminarea execuției lucrărilor;
- n) stabilirea răspunderilor tuturor participanților la procesul de producție (factori de răspundere, colaboratori, subcontractanți) în conformitate cu sistemul propriu de asigurare a calității adoptat și cu prevederile legale în vigoare.

[Art.24 modificat prin Legea nr.333-XV din 24.07.03, în vigoare 19.09.03]

Secțiunea 4

Obligațiile verificatorilor de proiecte, ale responsabililor tehnici, diriginților de șantier și experților tehnici atestați

Art.25. - (1) Verificatorii de proiecte răspund în mod solidar cu proiectantul de asigurarea nivelului de calitate corespunzător exigențelor esențiale.

(2) Responsabilii tehnici atestați și diriginții de șantier atestați răspund, conform atribuțiilor ce le revin, pentru realizarea nivelului de calitate corespunzător exigențelor esențiale, la lucrările de construcții pentru care sînt angajați.

(3) Experții tehnici atestați, angajați pentru expertizarea unor proiecte, lucrări de construcții sau construcții aflate în exploatare, răspund pentru soluțiile date.

(4) Obligațiile specialiștilor atestați indicați la alin.(1), (2) și (3) se stabilesc prin regulamente elaborate în baza prezentei legi.

Secțiunea 5

Obligațiile proprietarilor construcțiilor

Art.26. - Proprietarii construcțiilor au următoarele obligații principale:

a) efectuarea la timp a lucrărilor de întreținere și reparații care le revin, prevăzute conform normelor legale în cartea tehnică a construcției și rezultate din activitatea de urmărire a comportării în exploatare a construcțiilor;

b) păstrarea și completarea la zi a cărții tehnice a construcției și predarea acesteia, la înstrăinarea construcției, noului proprietar;

c) asigurarea urmăririi comportării în exploatare a construcțiilor, conform prevederilor din cartea tehnică a construcției și a documentelor normative;

d) efectuarea, după caz, de lucrări de reconstruire, consolidare, transformare, extindere, desființare parțială și de reparații, precum și schimbarea aspectului urbanistic și arhitectural al construcțiilor numai pe bază de proiecte elaborate și verificate potrivit legislației în vigoare;

e) asigurarea realizării lucrărilor de intervenții asupra construcțiilor, impuse prin reglementările legale;

f) asigurarea efectuării lucrărilor din etapa de postutilizare a construcțiilor, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Secțiunea 6

Obligațiile administratorilor și utilizatorilor construcțiilor

Art. 27. - Administratorii și utilizatorii construcțiilor au următoarele obligații principale:

a) folosirea construcțiilor conform instrucțiunilor de exploatare prevăzute în cartea tehnică a construcției;

b) efectuarea la timp a lucrărilor de întreținere și reparații care le revin conform contractului; c) efectuarea de modificări, consolidări sau schimbarea destinației construcției numai cu acordul proprietarului și cu respectarea prevederilor legale;

d) efectuarea urmăririi comportării în exploatare a construcțiilor conform prevederilor din cartea tehnică a construcției și a contractului încheiat cu proprietarul;

e) sesizarea în 24 de ore a Inspecției de Stat în Construcții, în cazul unor accidente tehnice la construcțiile în exploatare.

Secțiunea 7

Obligațiile în activitatea de cercetare în construcții și în domeniul produselor pentru construcții

Art.28. - Unitățile care prestează activități de cercetare în construcții și în domeniul produselor pentru construcții au următoarele obligații principale:

a) efectuarea de cercetări teoretice și experimentale preliminare în vederea fundamentării documentelor normative în construcții;

b) fundamentarea, elaborarea și experimentarea de soluții tehnice, produse și procedee noi pentru construcții;

c) verificarea și controlul noilor produse, procedee și echipamente la solicitarea producătorilor, în vederea eliberării de agremente tehnice, conform prevederilor legale.

Secțiunea 8

Obligații și răspunderi comune

Art.29. - Răspunderea pentru realizarea și menținerea, pe întreaga durată de existență, a unor construcții de calitate corespunzătoare, precum și pentru îndeplinirea obligațiilor stabilite prin documentele normative elaborate potrivit prevederilor prezentei legi, revine factorilor care participă la conceperea, proiectarea, execuția, exploatarea și postutilizarea acestora, potrivit obligațiilor și gradului de culpabilitate al fiecăruia.

Art.30. - (1) Proiectantul, verificatorul de proiecte, fabricanții și furnizorii de produse pentru construcții, executantul, responsabilul tehnic atestat, dirigintele de șantier atestat, specialistul din laboratorul de încercări în construcții, expertul tehnic în construcții răspund potrivit obligațiilor ce le revin pentru viciile ascunse ale construcției, ivite într-un interval de 5 ani de la recepția lucrării, precum și pe toată durata de existență a construcției pentru viciile structurii de rezistență rezultate din nerespectarea normelor de proiectare și execuție în vigoare la data realizării ei.

(2) Confirmarea calității construcțiilor de către comisiile de recepție nu înlătură răspunderea directă pentru calitate a persoanelor care au organizat și condus procesul de proiectare și execuție, precum și a celor care au proiectat sau au executat nemijlocit construcțiile la care ulterior s-au constatat defecte.

[Art.30 completat prin Legea nr.962-XIV din 27.04.2000]

Art.30¹. - (1) Sistarea temporară a valabilității și retragerea licențelor pentru activitatea de proiectare pentru toate categoriile de construcții, urbanism și rețelele tehnico-edilitare, reconstrucții, restaurări, pentru construcțiile de clădiri și/sau construcții inginerești, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucții, consolidări și restaurări se efectuează de către Camera de Licențiere în conformitate cu prevederile Legii nr.235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

(2) Temeiurile pentru inițierea procedurii, stabilite prin lege, de sistare temporară a valabilității și de retragere a licenței sînt prevăzute la art.20 și 21 din Legea nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

(3) Suplimentar prevederilor art.21 din Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, drept temeieri pentru retragerea licenței servesc și:

a) neexecutarea repetată neîntemeiată a prescripțiilor Inspecției de Stat în Construcții;

b) permiterea execuției lucrărilor de către persoane neatestate sau în lipsa sistemului propriu de asigurare a calității;

c) nerespectarea și nementinerea pe întreaga durată de existență a construcțiilor a exigențelor esențiale prevăzute la art.6;

d) executarea de către titularul de licență a lucrărilor de proiectare și/sau lucrărilor de construcții în lipsa certificatului de urbanism și/sau a autorizației de construire.

[Art.30¹ introdus prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Secțiunea 9

Obligațiile și răspunderile Inspecției de Stat în Construcții

Art.31. - (1) Inspecția de Stat în Construcții, instituită de către Guvern în subordinea Organului național de dirijare în construcții, precum și celelalte organisme similare cu atribuții stabilite prin dispoziții legale, răspund de exercitarea controlului de stat asupra aplicării unitare a prevederilor legislației în domeniul calității construcțiilor, în toate etapele și componentele sistemului calității în construcții, precum și de constatarea contravențiilor și de oprirea lucrărilor executate necorespunzător.

(2) Persoanele cu funcții de răspundere și control, care își îndeplinesc inadecvat obligațiile de serviciu sau comit abuz în serviciu, poartă răspundere disciplinară, administrativă, materială și penală în modul stabilit de legislație.

(3) Acțiunile ilicite ale funcționarilor Inspecției de Stat în Construcții pot fi reclamate șefului inspecției, Organului național de dirijare în construcții sau atacate în justiție.

(4) Controlul de stat al calității în construcții pentru construcțiile din cadrul obiectivelor cu caracter secret, stabilite prin ordine ale Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova și Departamentului Trupelor de Grăniceri, se efectuează de organele proprii abilitate în acest scop.

(5) Organizarea, funcționarea și salarizarea Inspecției de Stat în Construcții se stabilesc de Guvern.

Secțiunea 10 **Răspunderea penală**

Art.32. - (1) Proiectarea, verificarea, expertizarea, realizarea unei construcții ori executarea de modificări ale acesteia, de către persoanele responsabile, fără respectarea documentelor normative privind rezistența și stabilitatea, precum și continuarea lucrărilor executate necorespunzător și oprite prin acte de control, în cazul în care acestea pot afecta rezistența și stabilitatea construcțiilor, se pedepsesc conform prevederilor Codului penal.

(2) Sesizarea organelor de urmărire penală se face de către investitor, proprietar, organele administrației publice locale sau de către Inspecția de Stat în Construcții.

Secțiunea 11 **Răspunderea administrativă**

Art.33. - Cetățenii și persoanele cu funcții de răspundere care au săvârșit fapte care potrivit legii constituie contravenții se sancționează conform Codului cu privire la contravențiile administrative.

Secțiunea 12 Răspunderea patrimonială

Art.34. - Agenții economici - persoane fizice sau juridice, vinovați de executarea cu abateri de la documentele normative în vigoare a lucrărilor de construcții, modificare, transformare, modernizare, consolidare și reparații:

- a) remediază, pe propria cheltuială, defectele calitative apărute din vina lor atât pe perioada de execuție, cât și în perioada de garanție stabilită conform legii și contractului;
- b) suportă pierderile prevăzute în atare cazuri de contract.

Capitolul IV **DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII**

Art.35. - (1) Documentele normative în construcții cu privire la componentele sistemului calității în construcții, prevăzute la art.9, se elaborează și se aprobă de către Organul național de dirijare în construcții.

(2) Ordinele de aprobare a documentelor normative în construcții vor fi supuse expertizei juridice și înregistrării de stat de către Ministerul Justiției.

(3) Textele integrale ale documentelor normative în construcții se publică în ediții speciale ale Monitorului Oficial al Republicii Moldova. Sursele necesare publicării edițiilor speciale ale Monitorului Oficial al Republicii Moldova vor fi alocate din fondul special al Organului național de dirijare în construcții, conform art.37.

(4) Organul național de dirijare în construcții va asigura accesul liber și gratuit prin Internet la toate documentele normative în construcții.

(5) Organul național de dirijare în construcții este obligat să elibereze gratuit copii de pe documentele normative în construcții, fiind acoperite de solicitant doar cheltuielile de imprimare și copiere.

[Art.35 în redacția Legii nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Art.36. - Autorizația de construire pentru executarea construcțiilor, modificărilor, transformărilor, modernizărilor, consolidărilor și reparațiilor nu se va elibera dacă:

a) investitorul nu prezintă proiecte verificate de verificatori de proiecte și nu dispune de responsabili tehnici atestați;

b) executantul nu este licențiat în acest gen de activitate și nu dispune de diriginte de șantier atestat.

[Art.36 modificat prin Legea nr.333-XV din 24.07.03, în vigoare 19.09.03]

Art.37. - (1) Cheltuielile pentru elaborarea documentelor normative în construcții se finanțează de la bugetul de stat.

(2) Investitorii sau proprietarii construcțiilor, indiferent de tipul de proprietate, participă la crearea mijloacelor pentru elaborarea documentelor normative în construcții prin virarea la bugetul de stat a defalcărilor în mărime de 0,5 la sută din volumul investițiilor în capitalul fix pentru obiectivele care nu sînt finanțate din bugetul public național, dar nu mai mult de 50 de mii lei la un obiect. Calculul și virarea

sumelor respective se fac eșalonat, concomitent cu plata lucrărilor executate, prin intermediul organului central de specialitate.

(3) Pentru virarea cu întârziere a defalcărilor specificate la alin.(2) se aplică sancțiunile și penalitățile prevăzute de legislația fiscală.

(4) Administrarea defalcărilor specificate la alin.(2) se efectuează de Agenția Construcții și Dezvoltare a Teritoriului, în baza unui regulament aprobat de Guvern.

[Art.37 în redacția Legii nr.177-XVI din 20.07.2007, în vigoare 01.01.2008

[Art.37 modificat prin Legea nr.268-XVI din 28.07.2006, în vigoare 01.01.2007]

[Art.37 modificat prin Legea nr.154-XVI din 21.07.05, în vigoare 23.09.05]

[Art.37 modificat prin Legea nr.1221-XV din 12.07.2002]

[Art.37 în redacția Legii nr.962-XIV din 27.04.2000]

Art.38. - Agenții economici de asigurări vor elabora norme pentru contractarea de asigurări ale factorilor care participă la realizarea și exploatarea construcțiilor.

Art.39. - Prezenta lege intră în vigoare la 3 luni de la data publicării.

Art.40. - Până la aducerea legislației în conformitate cu prezenta lege, ea se va aplica în măsura în care nu contravine prezentei legi.

Art.41. - Guvernul:

- în termen de două luni va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege;

- în termen de trei luni, va elabora actele normative necesare pentru punerea în aplicare a prezentei legi;

- la rectificarea bugetului pe anul 1996, va lua în considerare prevederile prezentei legi.